श्री हिमाली गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
धुलाचौर, बाजुरा
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

मुक्तहलिया पुनःस्थापना कार्यविधि २०८०

मुक्तहलिया पुनःस्थापना कार्यविधि २०८०

प्रस्तावनाः

मुक्तहलियाहरुको पहिचान, पुनःस्थापन कार्य सम्पन्न गर्न र बृत्ति विकासका कार्यक्रम सचालन गरी आत्मनिर्भर बनाउदै मुक्तहलिया परिवारहरुको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन आवश्यक भएकोले हिमाली गाउँपालिकाले नेपालको संविधान २०७२ को धारा **५१ ञ** (६) को भावना र मर्म अनुरुप स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि **मुक्त हलिया पुनःस्थापना कार्यबिधि २०८०** जारि गरिएको छ ।

परिच्छेद १

संक्षिप्त नाम,प्रारम्भ र परिभाषा

१) संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ (१) यस कार्यविधिको नाम "मुक्तहलिया पुनःस्थापना कार्यविधि २०८०" रहेकोछ ।

२) यो कार्यविधि स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएपछि लागु हुनेछ ।

२) परिभाषाःबिषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

क)**"समिति"**भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम स्थापना भएको मुक्तहलिया पुनःस्थापना समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

ख)**"स्थानिय तह"**भन्नाले **हिमाली** गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।

ग) "**वडा कार्यालय"**भन्नाले यसै गाउँ पालिकाको वडालाई सम्झनु पर्दछ ।

घ) "**कार्यपालिका"**भन्नाले यसै गाउँ पालिकाको कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।

ङ) "**वडा समिति"**भन्नाले यसै कार्यबिधि बमोजिम वडा स्तरमा गठन भएको मुक्तहलिया सहजिकरण समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

च)**"गणना टोली"**भन्नाले यसै कार्यबिधि बमोजिम वडा स्तरमाबिभिन्न स्थानमा गई छुट मुक्त हलियाहरुको लगत तथा तथ्यांक संकलन गर्ने टोलीलाई सम्झनु पर्दछ ।

छ) "**मुक्तहलिया"** भन्नाले २०६५ भाद्र २१ गते नेपाल सरकारले मुक्त घोषणा गरे पश्चात लगतमा नाम भई परिचयपत्र प्राप्त गरिपुर्नस्थापन भएका र हुन बांकी मुक्तहलिया परिवार सम्झनु पर्दछ ।

ज) "**छुट मुक्तहलिया"**भन्नाले २०६५ भाद्र २१ गते नेपाल सरकारले मुक्त घोषणा गरि तथ्यांक संकलन गर्दा तत्कालिन अवस्थामा लगतमा नाम छुट्न गएका मुक्तहलियाहरु लाई सम्झनु पर्दछ ।

(झ) **"विकास साझेदार संस्था"** भन्नाले पुनस्थापन कार्यमा आर्थिक तथा प्राविधिक सहायता उपलब्ध गराउने नेपाल सरकारको स्वीकृति लिई नेपाल भित्र कार्यरत संस्था वा दातृ निकाय लगायत नीजि क्षेत्रलाई सम्झनुपर्छ ।

(ञ)**"लगत संकलन सहजीकरण समिति"** भन्नाले दफा ४ बमोजिमको सहजीकरण समिति" सम्झनुपर्छ ।

ट) "**लगत"** भन्नाले यसै कार्यविधि बमोजिम वडा कार्यालय मार्फत संकलन गरिने मुक्त हलियाहरुको विवरण तथा तथ्यांकलाई सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद २

लगत संकलन, प्रमाणिकरण र परिचयपत्र वितरण

३) छुट मुक्तहलियाको लगत संकलन गर्ने निर्णय र सूचना प्रकाशनः

(१)मुक्त हलिया पुनस्थापना समितिले मुक्तहलिया तथा छुट मुक्त हलियाहरुको लगत संकलन गर्ने सम्वन्धमा निर्णय गरी सूचना प्रकाशन गर्न सबै वडा कार्यलयहरुलाई निर्देशन दिने र सबै वडा कार्यालयमा तोकिएको ढाँचामा गणना टोली समक्ष आफ्नो विवरण बुझाउन सबैको जानकारीको लागि अनुसूची ३ वमोजिमको ढाँचामा सूचना प्रकाशित गर्ने ।

(२) स्थानीयतहले छुट मूक्तहलिया रहेका वडामा लगत संकलन सहजीकरण समितिको गठन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

(३) सम्बन्धित वडाले लगत संकलन सहजीकरण समिति गठन गर्ने ।

(४) वडाबाट लगत संकलन कार्य सम्पन्नभई पालिका स्तरीय समितिमा पेश भईसकेपछि भएपछि कार्यपालिका वा पालिका स्तरीय समितिले भूमि सम्वन्धी विषय हेर्ने शाखालाई हलियापुनस्थापना सम्वन्धी कामको जिम्मेवारी तोक्ने ।

(५) लगत संकलन र स्वघोषणाको ढाँचा यसै कार्यविधिको अनुसुची १ मा राखिएकोछ ।

४. लगत संकलन सहजीकरण समिति गठनः

(१) छुट मुक्तहलियाहरुको लगत संकलन कार्यको व्यवस्थापन गर्न सम्बन्धित वडामा देहाय वमोजिमको सहजीकरण समिति रहनेछ ।

(क) सम्वन्धित वडाको वडा अध्यक्ष -संयोजक

(ख) गाउँपालिकाले छनोट गरेको सम्वन्धित वडाको परिचय पत्र बाहक मुक्तहलिया प्रतिनिधि १ जना सदस्य

(ग) वडा कार्यालयको सचिव -सदस्य

(५) लगत संकलन सहजीकरण समितिको काम, कर्तब्य र अधिकारः

(क) आफ्नो वडामा लगत संकलन कार्य गर्न वडाको जनसंख्या र भूगोलको आधारमा गणक नियूक्त गर्ने ।

(ख) गणक नियूक्त गर्दा मूक्तहलियाको समेत संलग्नता अनिवार्य गराइनेछ ।

(ग) लगत संकलन प्रारम्भ गर्नु अघि गणकलाई प्रशिक्षण (अभिमुखीकरण) को व्यवस्था मिलाउने ।

(घ) लगत संकलनकार्यको लागि आवश्यक सामग्रीको व्यवस्था गर्ने।

(ङ) लगत संकलन कार्यमा कुनै समस्याआइपरेमा सोको समाधान गर्ने।

(च) गणना टोलीले संकलन गरेको लगत वडा समितिले प्रमाणित तथा सिफारिस गरि पालिका स्तरको मुक्तहलिया पुर्नस्थापना समिति समक्ष पेश गर्ने।

(छ) गणकको लागिकम्तीमा बाह्र (दश जोड दुइ) कक्षापास गरेको र कम्प्यूटर चलाउन सक्ने योग्यता भएको हुनुपर्नेछ ।

६) लगत संकलनको विधि र आधारः

(१)सूचना प्रकाशित भएको मितिदेखि गणकले तोकिएको क्षेत्रमा गई अनुसूची १ अनुसारको फारममा लगत संकलन कार्य सम्पन्न गर्नु पर्नेछ ।

(२) नेपाल सरकारले हलिया मुक्तिको घोषणा गर्दा तत्कालिन अवस्थामा छुटेका,

लगत लिँदा २०६५ भाद्र २१ को मितिलाई आधार मानी त्यस अघि देखि हलिया श्रमिकको रुपमा काम गरेको व्यक्ति र हालपनि हलिया श्रम गर्दै आईरहेकाहरुको लगत लिनु पर्ने ।

(३) विगतमा हलिया श्रमिकको रुपमा काम गरेको तर हाल मृत्यू भै सकेको भए निजको श्रीमान वा श्रीमती वा एकाघर सगोलको व्यक्तिको नामबाट लगत संकलन गर्नु पर्ने।

(४)गणकले फारमको .... नं मा रहेको स्वघोषणा राम्ररी पढी बाँची सुनाउनुका साथै त्यसको अर्थ समेत बुझाई दस्तखत गर्न लगाउनु पर्ने ।

(५)लगत संकलन कार्यमा विकास साझेदार संस्थाको सहयोग लिन सकिने।

(६)गणना टोलीले स्थानीय तहका सबै वडाहरुमा लगत संकलन कार्य सुरु गर्ने ।

(७)साविक लगतमा छुटेका हलिया, साविक लगतमा नाम भएता पनि पुनस्थापना प्रक्रियामा प्रवेश नगरेका, पुनस्थापना प्रक्रियामा प्रवेश गरी जग्गा प्राप्त गरेका तर घर निर्माण खर्च नपाएका, घर निर्माण वापत आंशिक रकम(पहिलो किस्तामात्र) पाएका र घर मर्मत वापत आंशिक रकम(पहिलो किस्तामात्र) पाएका हलियाहरुको लगत संकलन गर्ने तर पहिले लगत लिएका मुक्त हलियाहरुको परिचयपत्र भने पुरानै वर्गिकरण लागु हुनेछ ।

(८)नेपाल सरकारको तथ्यांकमा नाम भएका तर पुर्नस्थापना प्याकेज प्राप्त नगरेका मुक्त हलियाहरुलाई पुर्नस्थापन प्रक्रियामा समावेस गर्ने ।

(९)पुनस्थापन प्रक्रियामा प्रवेश गरी आंशिक रकम मात्र पाएका हलियाको विवरण सम्वन्धित मालपोत कार्यालयको अभिलेखसँग भिडाउनु पर्ने भएकोले वडा समितिले स्थानियतह मार्फत विवरण सत्यापनको लागि मालपोत कार्यालयसँग समन्वय गर्ने ।

७) दावि विरोध,लगतको सत्यापन र वर्गिकरणः

क) लगत संकलन सहजिकरण समितिले गणकबाट पेश भएको तथ्यांक सुचीदावी बिरोधका लागि यसै कार्यविधिको अनुसुची-४ को ढाँचामा १५दिनको समय दिई वडा कार्यालयबाट सूचना प्रकाशित गर्ने ।

ख) वडासमितिले लगतमा परेको दावी विरोध फर्च्यौट गरी सूची अद्यावधिक गर्ने ।

(ग)अद्यावधिक गरिएको लगत वडा समितिले सत्यापन (Verification) गरी वर्गीकरण, प्रमाणीकरण, परिचयपत्र र पुर्नस्थापनाका लागि कार्यपालिकामा पेश गर्ने छ ।

घ) लगत संकलन गरेका मुक्तहलियाहरु लाई (क) र (ख)वर्गमा बिभाजनगरि बर्गीकरण गर्नुपर्नेछ । वर्गिकरण गर्दा अपनाउनु पर्ने न्यूनतम् मापदण्ड तथा आधारहरु निम्नछन ।

मूक्तहलिया (क) बर्गको हलिया परिचय पत्रका लागि :

१) घर जग्गा दुवै आपनो स्वामित्वमा नभएको मुक्तहलिया परिवार ।

२) नेपाल सरकारको आवास मापदण्ड भन्दा कमजग्गा भएको मुक्तहलिया परिवार ।

३) नेपाल सरकार मन्त्रीपरिषदको मिति २०७६ जेष्ठ ६ गतेको निर्णानुसार पुर्नस्थापनाको अधिकार स्थानिय तहलाई हस्तान्तरण गरि बर्गिकरण सहित पठाएका क, ख, ग र घ वर्गका पुर्नस्थापन हुन वाकी मुक्तहलियाहरु परिवारलाई पुर्नस्थापन प्रक्रिया बाट वञ्चित गरिने छैन ।

४) अस्थायी, कच्ची, खर, प्लास्टिक , माटाको ढलानको जोखिमयुक्त घर भएको मुक्तहलिया परिवार ।

नोट. मुक्तहलियासंग भान्सा सहित पक्की ४ कोठाको इटा , ढुङ्गाको दिवाल र घरको छाना टिन र पत्थरले छाएको घरलाई मात्र घर मानिने छ । तोकिएको कोठा भन्दा कम खर, प्लास्टिक , माटाको ढलान भएका घरलाई घर मानिने छैन ।

मुक्त हलिया (ख) बर्गको हलिया परिचयपत्रका लागि :

१) नेपाल सरकार आवास मापदण्ड अनुसार जमिन स्वामित्वमा भएतापनि घर जिर्ण भएको, खोलाको किनार, पाखोमा उव्जनी नहुने ठाउमा भएको,आर्थिक तथा सामाजिक अवस्था कमजोर भएको परिवार ।

८. प्रमाणीकरण र अनुमोदनः

(क) वडा समितिबाट प्रमाणीकरणका लागि पेश हुन आएका हलियाहरु मुलुकको अन्य स्थानमा जग्गा नभएको यकीन गर्न पालिकाले सम्वन्धित मालपोत कार्यालयमा पठाउने ।

(ख) मालपोत कार्यालयले आफ्नो भूमि अभिलेख व्यवस्थापन सूचना प्रणालीरीचःक्षक०मा भिडाइ अन्यत्र जग्गा नहुनेको नामावली कार्यपालिकामा फिर्ता पठाउने ।

(ग) मालपोतबाट यकीन भै प्राप्त हुन आएको लगत स्थानीय कार्यपालिकाले प्रमाणीकरण गर्नुपर्ने ।

(घ) प्रमाणीकरण र वर्गिकरण भएको सूची मुक्तहलिया पुर्नस्थापन समितिले अनुमोदनको लागि पालिकाको कार्यपालिका समक्ष पठाउनु पर्ने ।

९. परिचय पत्र तयारी र वितरणः

(१) दफा ८ वमोजिम मुक्तहलियाहरुको सूची अनुमोदन गरि सकेपछि देहाय वमोजिमको रङ्गमा परिचयपत्र तयार गर्नु पर्ने ।

(क) "क वर्ग" का हलिया श्रमिकलाई रातो परिचयपत्र ।

(ख) "खवर्ग" का हलिया श्रमिकलाई निलो परिचयपत्र ।

(२) परिचयपत्रको ढाँचा अनुसूचि २ मा निर्धारण भए वमोजिम हुनेछ ।

(३) वर्गीकृत हलिया श्रमिकको नामावली र आवश्यक मात्रामा परिचय पत्रहरुको छपाइ स्थानीय तहले व्यवस्थापन गर्ने ।

१०. परिचय पत्र वितरण प्रक्रियाः वर्गीकृत मुक्त हलियाहरुलाई सम्वन्धित स्थानीय तहले देहाय वमोजिमको प्रकिया पुरा गरी परिचयपत्र वितरण गर्नुपर्नेछः

(१)मुक्तहलियाहरुको स्वीकृत नामावली र परिचयपत्र स्थानीय तहले मुक्तहलिया रहेका वडा कार्यालयहरुमा पठाउने ।

(२) वडा कार्यालयले सम्वन्धित मुक्तहलियाहरुलाई परिचयपत्र लिनका लागि दुइ प्रतिफोटो र सक्कल नागरिकता लिइ सम्पर्क राख्न आउनु भनी नामावली सहित सूचना प्रकाशित गर्ने ।

(३) सूचनावमोजिम सम्पर्क राख्न आउने मुक्त हलियाहरुलाई निज सम्वन्धित व्यक्ति भए नभएको यकीन गरी परिचयपत्र तयार गर्ने ।

(४) परिचयपत्रमा भएका विवरण र फोटो समेतको अभिलेख किताव तयार गरी सोही कितावमा परिचयपत्र बुझिलिएको भनी दस्तखत गराइ परिचय पत्र बुझाउने ।

५) मुक्तहलिया परिचयपत्रको ढाँचा यसै कार्यविधिको अनुसुची २ मा राखिएकोछ

परिच्छेद ३
मूक्त हलिया श्रमिकले प्राप्तगर्ने सुविधा, कार्यक्रम र कार्ययोजना

११. प्राप्त गर्ने सुविधाः परिचय पत्र प्राप्त गरेका भुमिहिन तथा घर विहिन हलिया श्रमिकलाई बसोबासका लागि घर तथा जग्गा उपलब्ध गराउन संघ र प्रदेस सरकारसंग समन्वय गरी नगरपालिकाले ब्यवस्था गर्ने छ ।

(१) “क“वर्गमा वर्गीकरण भै रातो परिचयपत्र प्राप्त गरेका मुक्तहलिया भूमिहीन परिवारलाई पालिकाले नेपाल सरकारको आवास मापदण्ड तथा (१३० वर्ग मि र अन्य क्षेत्रमा ३४० वर्गमिटर) जमीन उपलव्ध गराउने ।

(२) कुनै भूमिहीन हलिया श्रमिकले कृषि प्रयोजनको लागि मात्र जग्गा लिन चाहेमा भूमि सम्वन्धी नियम २०२१ को नियम ४१ (ख) वमोजिम जग्गाउपलव्ध गराउन सकिने ।

(३) उपदफा (१) वमोजिमको जमीनमा हलिया श्रमिकको लागि पुनस्थापन समितिले तोकेको मापदण्ड वमोजिमका आवासीय इकाइहरु निर्माण गरी हस्तान्तरण गर्ने । वा

(४) व्यक्तिगत रुपमा जमीन उपलव्ध नगराई निश्चित परिवारको लागि व्यवस्थित वस्ती विकास गरी आवास हस्तान्तरण गर्ने ।

५) लगतमा नाम भएका मुक्त हलियाहरुलाई जग्गा खरिद, घर निर्माणका लागि र घर मर्मतका लागि प्रदेश सरकार संग समन्वय गरी आवश्यक रकम उपलब्ध गराउनेछ ।

नोटः स्थानिय तहले जग्गाको स्वामित्व कायम गर्न संघ र प्रदेश सरकार संग आवस्यक समन्वय गर्ने र संघ र प्रदेशको सहयोगमा जग्गाको स्वामित्व कायम गराउनेछ ।

१२. जग्गा उपलव्ध गराउने विधिः

(१) दफा ११ को (१) वमोजिम बसोबासको लागि जग्गा उपलव्ध गराउँदा जोखिम रहित, आवासीय क्षेत्रमा वर्गीकरण गर्न मिल्ने र रोजगारीको लागि सहज स्थानमा रहेको जग्गा पहिचान र छनौटको काम वडा समिति र मुक्तहलियाहरुको परामर्शमा गरिने छ ।

(२) उपदफा(१) वमोजिम पहिचान गरिएको जमीन साविकमा नापी भएको जग्गा भए फिल्डबुक तथा प्लट रजिष्टर र नापी नभएको जग्गा भए नापनक्शा गरी सोही आधारमा जग्गाधनी दर्ता श्रेस्ता तयार गर्नुपर्नेछ । यसरी तयार भएका दर्ता श्रेष्ता भूमिआयोगबाट वा आयोग नरहेको अवस्थामा पुनस्थापना समितिबाट प्रमाणित गरी नक्शा, फिल्डबुक र प्लट रजिष्टर नापी कार्यालयमा र जग्गाधनीपूर्जा तथा श्रेस्ता मालपोत कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) वमोजिम मालपोत कार्यालयमा पठाइएका जग्गा धनिपूर्जा र श्रेस्ता मालपोत कार्यालयको भू-सूचना अभिलेख प्रणालिमा अद्यावधिक भएपछि श्रेस्ता मालपोत कार्यालय मै राखी जग्गाधनी पुर्जा सम्वन्धित व्यक्तिलाई उपलव्ध गराउनु पर्ने ।

(४) यस कार्यविधि वमोजिम जग्गा उपलव्ध गराउँदा पति पत्नी सगोलमा बसेको भए सगोल पुर्जा कायम गरिदिनु पर्ने ।

(५) यसरी उपलब्ध गराएको जग्गा दश वर्ष सम्म विक्रीवितरण गर्न नपाइने व्यहोरा जग्गा धनीपुर्जा मै उल्लेखित गरिने छ। साथै दशवर्ष पछि पनि भूमिहीन हुने गरी बेच्न नपाइने व्यहोरा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

१३. भूक्तानी दिन बाँकी रकम उपलव्ध गराउने विधिः

(१) सम्वन्धित मालपोत कार्यालयहरुबाट भुक्तानि हुन बाँकी मुक्त हलियाहरुको तथ्यांक माग गर्ने, आवश्यक रकम आँकलन गरी बजेट तर्जुमा गर्ने, अर्थ मन्त्रालयबाट निकासाकालागि माग गर्ने,

(२) स्थानीय तहले आंशिक रकम भुक्तानी हुन बाँकी रहेका मुक्तहलियाहरुको नामावलि सहितको विवरण मालपोत कार्यालयबाट माग गर्ने । मालपोत कार्यालयले सम्वन्धित स्थानीयतहलाई विवरण पठाउने ।

(३) स्थानीयतहले मुक्त हलियाहरुलाई वडा कार्यालयबाट आफु हलिया भएको सिफारिस सहित रकम भुक्तानी लिन आउन सूचना प्रकाशन गर्ने, आफ्नो वेबसाइटमा राख्ने र स्थानीय सञ्चार माध्यम मार्फत प्रचार प्रसार गर्ने ।

(४) उपदफा (३) वमोजिम सम्पर्क राख्न आएका व्यक्ति सरोकारवाला हलिया भएको यकीन गरी रकम भुक्तानि दिने । भुक्तानि लिए दिएको अभिलेख अद्यावधिक राख्ने ।

१४) सुरक्षित बसोबास कार्यक्रमः

(क) बसोबासको लागि जोखिम रहित जग्गापहिचान गर्ने,

(अ) भौगोलिक र भौगर्भिक रुपले जोखिमन भएको सुनिश्चित गर्ने,

(आ) विकास निर्माणका कारण भविष्यमा जोखिम नहुने यकीन गर्ने,

(इ) उक्त स्थान नजिक रोजगारी प्राप्त हुने सुनिश्चित गर्ने,

(ई) भूउपयोग ऐन र नियमावली वमोजिम आवासीय क्षेत्रमा वर्गीकरण भएको यकीन गर्ने,

(उ) उल्लिखित कार्य सम्वन्धित स्थानीय तहले गर्ने ।

(१६) बस्तीमा आधारभूत पूर्वाधारको विकास

(१) सडक, विजुली, खानेपानी, टेलिफोन, ईन्टरनेट,शिक्षा र स्वास्थ्यको सुविधा भएको वा पुऱ्याउनु पर्ने ।

(२) खुला ठाउँ, सुरक्षाको प्रवन्ध, वस्तु र सेवा विनिमयको अवसर हुनुपर्ने।

(३) वातावरणीय स्वच्छता कायम गर्न र फोहर व्यवस्थापनको प्रवन्ध गर्नुपर्ने ।

(४) जग्गा पाएका मुक्तहलियालाई घर निर्माण वापतको रकम १ वर्ष भित्र दिने ।

(५) मुक्तहलियाहरुको घर निर्माण वापतको दोस्रो किस्ता १ वर्ष भित्र भूक्तानि गर्ने ।

(६) मुक्तहलियाहरुको घर मर्मत वापतको दोस्रो किस्ता १ वर्ष भित्र भूक्तानी गर्ने ।

(७) हलिया श्रमिक वस्तीको आधारभूत सेवामा निश्चित शुल्क छुट ।

(८) खानेपानीमा र विजुली महशुलमा केही प्रतिशत छुट दिने ।

(९) मुक्त हलियाका विद्यालय जाने बालबालिकाहरुलाई निशुल्क पुस्तक,खाजा, स्टेस्नरी र अध्ययन शुल्कमा पूर्ण छुट दिने ।

(१०) सार्वजनिक स्वास्थ्य संस्थामा ज्येष्ठ नागरिक र महिला तथा आपांगका लागि औषधोपचारमा छुट दिने ।

(११) उल्लेखित कार्यका लागि नगरपालिका, गाउपालिकाले अनुदान उपलव्ध गराउने ।

(१२) व्यवस्थित र एकीकृत बस्ती विकासमा विकास साझेदार संस्थासँगको सहभागिताका लागि समन्वय तथा साझेदारी गर्ने ।

(१३) जोखिम रहित स्थान पहिचानमा आवश्यक प्राविधिक सहयोग गर्ने ।

(१४) व्यवस्थित आवास निर्माणको लागि स्थापना गरिएको वास्केट फण्डमा योगदान गर्ने ।

(१५) उल्लेखित कार्यका लागि सचिवालयले आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गर्ने ।

(१७) सामाजिक सुधार र सशक्तिकरण कार्यक्रमः

(१)मुक्तहलिया समुह गठन, सशक्तिकरण र सिप विकास

(क) मुक्तहलिया समूह गठन र जनचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

(ख) सीप उपयोग र प्रविधि हस्तान्तरणका क्षेत्रहरुबारे चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

(ग) मुक्तहलिया लक्षित सीपविकास तथा व्यवसायिक तालिम प्रदान गर्ने ।

(घ) उमेर, क्षमता र इच्छा अनुसार प्रत्येक वडामा आधारभूत तालिमको व्यवस्था गर्ने ।

(ङ) विशेष दक्षता तालिम लिनचाहने मुक्तहलियाहरुलाई आवस्यक श्रोत, साधनको प्रवन्ध मिलाई तालिम प्रदान गरिनेछ ।

(च) मुक्त हलियाहरुका युवाहरुलाई परम्परागत रुपमा प्रबर्द्धन गर्दै आएका आरन व्यवसाय, जुता सिलाई कपडा सिलाई कटाई, पानी भाँडी प्रविधिबाट काठजन्य उत्पादन व्यवसाय, डकर्मी तथा डोका डाला बुनाई तथा रैथाने कुखुरा पालन जस्ता सीपमुलक तथा व्यवसायलाई प्रबर्द्धन गर्ने ।

(२) शैक्षिक विकास कार्यक्रम

(क) मुक्त हलिया लक्षित शिक्षामा पहुँचवृद्धि कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

(ख) आधारभुततहका मुक्तहलियाका छात्रछात्रालाई स्थानीयतह मार्फत विशेष छात्रबृति सहित शैक्षिक सामग्री उपलव्ध गराउने ।

(ग) प्राविधिक र व्यवसायिक शिक्षामा मुक्तहलियाका वालवालिकालाई प्राथमिकतामा राखि पूर्ण छात्रबृति प्रदान गर्ने ।

(३) स्वास्थ्य उपचार तथा स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम

(क) स्वास्थ्य सेवामा पहुँच वृद्धि विशेष कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

(ख) मुक्तहलियाहरुको स्वास्थ्य विमा शुल्क वापत ५०% स्थानीय तहले व्यहोर्ने ।

(ग) खोप तथा विशेष खोपहरुमा प्राथमिकतादिने ।

(घ) स्थानीय स्तरमा उपचार संभव नभएको भनि चिकित्सकले सिफारिस गरेका मुक्तहलियालाई रेफरले अस्पतालमा नि.शुल्क उपचारको व्यवस्था गर्न सिफारिस गर्ने ।

(ङ) महिला स्वयसेविका र मातृशिशु कार्यकर्ता जस्ता आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको काम गर्ने पदहरुमा भर्ना लिँदा न्यूनतम योग्यतापुगेका मुक्तहलियाका महिलाहरुलाई १०% आरक्षण दिने ।

(च) मुक्तहलियाको एकीकृत वस्तीमा प्रत्येक त्रैमासिकमा विशेषज्ञ चिकित्सकको सेवाउपलव्ध गराउने ।

४) समावेसीता तथा सहभागिता अभिबृद्धि

(क) आमा समुह, टोलसुधार समिति,खानेपानी उपभोक्ता समुह जस्ता सामुदायिक संस्थामा अर्थपुर्ण सहभागितामा प्राथमिकता दिने ।

(ख) पालिकास्तरीय तथा वडास्तरीय विभिन्न कार्यक्रम कार्यान्वयनका सन्दर्भमा गठन हुने समितिहरुमा प्रतिनिधित्व गराउने ।

(ग) मुक्तहलिया सम्वन्धी नीतिनिर्माण गर्ने स्थानीयतहका कुनै पनि सामाजिक संयन्त्रमा मुक्तहलियाहरुको प्रतिनिधित्व गराउने ।

५) **सशक्तिकरणमा विकास साझेदार संस्थाको सहभागिता**

(क) प्रत्येक स्थानीयतहमा तालिम प्राप्त गरेका मुक्तहलियालाई तालिम अनुसारको सीप प्रयोग गर्न औजार, यन्त्र उपकरण उपलव्ध गराउने ।

(ख) आफ्नै व्यवसाय सुरु गरी अन्यलाई पनि रोजगारी दिने मुक्त हलियालाई क्षमता अभिवृद्धि र राष्ट्रिय तथाअन्तर्राष्ट्रिय भ्हउयकभच खष्कष्त को अवसर उपलव्ध गराउने।

(ग) पुनस्थापन कार्यमा संलग्न स्थानीयतह र वडा समितिमा रहेका पदाधिकारी तथा कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि तथा अवलोकन भ्रमणको लागि Exposer visit गराउने ।

(घ) लगत संकलनको लागि आवश्यक मोड्यूल तथा सफ्टवेयर र उपकरण उपलव्ध गराई उपयोग गर्न सक्षम बनाउने ।

(ङ) उपरोक्तकार्यहरु गर्दा विकास साझेदार संस्था,संघ र प्रदेश सरकार्संग को समन्वय गर्ने ।

६) जीविकोपार्जन तथा आर्थिक सुधार कार्यक्रमः

मुक्तहलियाहरुको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन उनिहरुमा आत्मवल,सीप विकास र क्षमता अनुसार दक्षता अभिवृद्धि गरी वृतिविकासमा टेवापुर्याउन देहायका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछः

क) मुक्तहलियाबाट निर्माण भएका कृषि समुह, बचत समुह, सहकारी र संस्थालाई दर्तामा सहजीकरण, तालिम, अवलोकन भ्रमण, बिउ, बिजन, बिउपूजी कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

ख) सहकारी सञ्चालनको लागि सेयर सदस्यको आधारमा वीउपुँजीउपलव्ध गराउने ।

ग) रैथाने तथा स्थानीय कृषि उत्पादन खरीद र बिक्री गर्ने सहकारीलाई पसलको भाडाको ५०% तिरिदिने ।

घ) मुक्तहलिया परिवारमा रहेका महिला र पुरुषको रुचि र क्षमता हेरी सिलाइ कटाइ, च्याउखेती, बेमौसमी तरकारी,फलफूलतथा तरकारी घुम्ती व्यवसाय, घरेलु अचार उद्योग, प्याकेजिङ्ग, ड्राइभिङ्ग, सैलुन,विद्युतीय सामान वायरिङ्ग र मर्मत, डकर्मी, मोटरसाइकल मर्मत,कुखुरा पालन, माछापालन, बेतबाँसबाट मुढा बनाउने, हाउस पेण्टिङ्ग, सिकर्मी, होटल म्यानेजमेन्ट,प्लम्विंग, आरन, मार्वल टायल फिटिगं, लगायत स्थानीय स्तरमा उपयोगी हुने तालिम सञ्चालन गरि सामुहिक र व्यक्तिगत रुपमा व्यवसाय सञ्चालन गर्न आवश्यक मेशिनरी औजार तथा उपकरण उपलव्ध गराउने ।

ङ) बाँझो जग्गा उपयोगको व्यवस्था तथा जग्गा भाडामा लिई सामुहिक कृषि उत्पादन व्यवसाय संचालन गर्ने ।

(च) बाँझो जग्गा उपयोग गरी रैथाने बाली उत्पादन प्रबर्द्धन गर्न तथा जग्गा मालिकसंग जग्गा भाडामा लिई जैविक कृषि उत्पादन तथा रैथाने बाली विकास प्रबर्द्धनमा मुक्त हलियाका किसानहरुलाई अनुदानमा आधारित कार्यक्रमबाट सहयोग प्रदान गर्ने ।

(छ) पालिका तथा वडा स्तरीय मुक्त हलिया जीविकोपार्जन कृषि तथा पशुपालन समुह दर्ता गरी कृषिमा अधारित अनुदान कार्यक्रममा मुक्त हलियाका युवा किसानहरुलाई प्राथमिकता दिने ।

७) रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रम

(अ) प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रममा मुक्तहलियालाई प्राथमिकतामा राखि कार्यान्वयन गर्ने ।

(आ) सीपवा सेवा बेच्नचाहने व्यक्तिको दक्षता र सम्पर्क नम्वर(Skill Inventry)अद्यावधिक गर्ने ।

(इ) श्रम वा सेवाआवश्यक पर्ने व्यक्ति संस्था वा निकायले रोजगार केन्द्रमार्फत सम्वन्धितव्यक्ति सँग सम्पर्क गर्न सक्ने व्यवस्थाको प्रचार प्रसार गर्ने ।

(ई) स्थानीय सरकारले मुक्तहलियाहरुलाई तत्काल आवश्यक उपकरण उपलव्ध गराउने ।

(उ) स्थानीय तहमा सञ्चालन हुने प्रधानमंत्री स्वरोजगार कार्यक्रम वा मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रममा सम्वन्धित कार्यक्रमले कूल रोजगारीको कम्तिमा १०% हलिया श्रमिकलाई उपलव्ध गराउनका लागि स्थानियतहले प्रदेश र संघ सरकार संग समन्वय गर्ने ।

(ऊ) मुक्तहलियाहरुलाई रोजगारी दिने स्थानीयतहमा रहेका निजी व्यवसायिक संस्थालाई प्रति रोजगार ५%व्यवसाय कर छुट दिने ।

(८) स्वरोजगारको लागि बीउपूँजी

(अ) सीप र दक्षता भएका तर लगानी क्षमता नभएका मुक्त हलियाहरुलाई व्यवसाय सुरु गर्न स्थानीयतहले व्याज अनुदानमा एक पटक सुरु पूँजी उपलब्ध गराउने ।

(आ) बीउपूँजी लिएका मुक्तहलिया व्यवसायीको उत्पादन सामुदायिक बीऊ बैंक, कृषि सहकारी तथा अर्गानिक कोषेली घर तथा हाटवजारमा अनिवार्य किन्नु पर्ने व्यवस्था गर्ने ।

(९) कृषि जन्य कामको लागि बाँझो जग्गाको उपयोग तथा लिजमा जग्गा

(अ) गाउँ पालिकामा रहेका बाँझो जग्गाको उपयोगमा सामुहिक कृषि खेती आवलम्बन गरी आवश्यक सिंचाई, घेरवार तथा समाग्रीको लागि अनुदान सहयोग गर्ने ।

(आ) पालिकामा हाल उपयोगमा नरहेका नदी उकास, सरकारी ऐलानी, पर्ति लगायत जग्गा कृषि कार्यका लागि सशर्त उपलब्ध गराउने ।

परिच्छेद ४
कार्यान्वयन संयन्त्र र जिम्मेवारी

१८. कार्यान्वयन संरचनाः

मुक्तहलिया पुनस्थापन गर्न लगत संकलन कार्यमा वडा समिति, कार्यान्वयनको मुख्य जिम्मेवारीमा सम्बन्धीत स्थानीयतह, स्रोत व्यवस्था, समन्वय र अनुगमनको लागि प्रदेश र संघ सरकारको भूमिका रहनेछ ।

१५. गउपालिका स्तरीय मुक्तहलिया पुनस्थापना समितिः (१) मुक्तहलियाहरुको पुनस्थापन सम्वन्धी कार्य गर्न स्थानिय तहमा देहायव मोजिमको पुनस्थापना समिति रहनेछः

(क) गाउंपालिका अध्यक्ष -संयोजक

(ख) दलित तथा अल्पसंख्यक कार्यपालिका सदस्य १ महिला सहित २ जना सदस्य

(ग) राष्ट्रिय भुमिआयोगको सम्बन्धीत पालिका हेर्ने प्रतिनिधि सदस्य

(घ) सम्बन्धीत पालिकाको हलिया सवाल सम्बन्धि योगदान पुर्‍याएको प्रतिनिधि १ महिला सहित ३ जना सदस्य

(ङ) प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत सदस्य सचिव

२) समितिले आवस्यकताअनुसार विज्ञ सदस्यलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(३) पुनस्थापन समितिको वैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ ।

(४) समितिले बैठक सम्बन्धी कार्यबिधिआफै निर्धारण गर्नेछ ।

(५) समितिको सचिवालयसमेत रहनेछ ।

१६) पुनस्थापना समितिको काम र कर्तव्यः

पुनस्थापन समितिको कामकर्तव्य र अधिकार देहाय वमोजिम हुनेछः

(क) पुनस्थापन सम्वन्धीनीति र कार्ययोजना तर्जुमा गर्ने

(ख) स्वीकृत नीति र कार्ययोजना कार्यान्वयनको लागि स्थानीय तहमा पठाउने ।

(ग) पुनस्थापन सम्वन्धी वार्षिक कार्यक्रम स्वीकृतका लागि कार्यपालिकामा पेश गर्ने ।

(घ) मुक्तहलियाहरुको लगत संकलनकार्यको लागि सूचना प्रकाशन गर्न निर्देशन दिने,

(ङ) पुनस्थापना कार्यको उपलव्धी सूचकका आधारमा नियमित रुपमा त्रैमासिक र वार्षिक समीक्षा गरी सुधारात्मक उपायहरु अवलम्वन गर्न निर्देशन दिने।

(च) छिटो छरितो र न्यायिक पुनस्थापनका लागि संघ र प्रदेश सरकारसंग समन्वय गर्ने ।

(छ) समाजकल्याण परिषदसँग समन्वय गरी विकास साझेदार संस्था, गैरसरकारी संस्था लगायत अन्यदातृ निकायलाई सहकार्य गर्न आमन्त्रण र सहजीकरण गर्ने ।

१७) पुनस्थापन समितिको सचिवालयः

मुक्त हलियापुनस्थापन सम्वन्धी कार्यमा सहजीकरण गर्न स्थानिय तहमा समितिको सचिवालय रहनेछः

(२) पुनस्थापन समितिको सचिवालयको काम देहाय वमोजिमहुनेछः

(क) पुनस्थापन कार्यको लागि समर्पित शाखा (Dedicated Section) र कर्मचारी तोक्ने ।

(ख) वार्षिक कार्यक्रम, कार्ययोजना र कार्यान्वयनका उपलव्धी सूचक तर्जुमा गरी पुनस्थापन समितिबाट स्वीकृत गराउने ।

(ग) पुनस्थापना समितिबाट स्वीकृत भएवमोजिम मुक्तहलियाहरुको पहिचानको लागि लगत संकलन कार्यसञ्चालन गर्न अवधितोकी सूचना प्रकाशन गर्ने ।

(घ) स्वीकृत कार्यक्रम कार्ययोजना वमोजिम कार्यान्वयनको लागि सम्वन्धित निकाय र स्थानीयतहमा पठाउने ।

(ङ) आंशिक रकम भुक्तानिदिनुपर्ने मुक्तहलियाहरुको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गर्न सम्बन्धीत निकायमा लेखि पठाउने ।

(च) पुनस्थापनकार्यको अनुगमन गरी सुधारात्मक उपायअवलम्वन गर्न पुनस्थापन समितिमा पेश गर्ने ।

(छ) पुनस्थापना समितिसँग समन्वय गरी विकास साझेदार संस्था, गैरसरकारी संस्था लगायत अन्य दातृ निकायबाट प्राप्त सहयोगको प्रभावकारी कार्यान्वयनको व्यवस्था मिलाउने ।

(ज) पुर्नस्थापन समितिले तोकेका अन्यकार्य गर्ने ।

१८) वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायअनुसार हुनेछः

(क) लगत संकलनको सूचना प्रकाशित भएपछि लगत संकलन सहजीकरण समिति गठन गरी लगत संकलनको कार्य सुरु गर्ने ।

(ख) लगत संकलन सहजीकरण समितिबाट संकलित लगत सिफारिस सहित पालिकामा पेश गर्ने ।

(घ) पालिकाबाट वर्गीकरण भै आएका मुक्त हलियाहरुलाई परिचयपत्र वितरण गर्ने ।

(ङ) यस अधि पुर्नस्थापनको क्रममा सबै सुबिधा नपाएका मुक्त हलियाहरुलाई आंशिक रकम लिन सहजीकरण गर्ने ।

(च) रातो परिचय पत्र पाएका मुक्तहलियालाई व्यवस्थित वस्ती विकास गर्न जग्गा पहिचानको लागि स्थानीयतहसँग सहजीकरण गर्ने ।

परिच्छेद ५
विविध

१९. जनशक्ति व्यवस्था:

(क) मुक्तहलिया पुर्नस्थापना कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन र समितिको कामलाई व्यवस्थित गर्न स्थानियतहले एक जना नायव सुव्वा सरहको कर्मचारीलाई फोकल प्वाईन्ट तोक्न सक्नेछ ।

(ख) लगत संकलनको लागि वडामा गणना अवधिको लागि करारमाआवस्यक संख्यामागणकनियुक्त गर्न सकनेछ ।

२०) सेवा सुविधा:

(क) पुर्नस्थापन समितिले तोकेको कर्मचारीलाई शुरु तलव स्केलको पच्चीस प्रतिशत प्रोत्साहन भत्ता उपलव्ध गराउनु पर्नेछ । तर पुनस्थापन कार्यक्रम कै लागि नयाँ कर्मचारी करारमा भर्ना गरिएको भए यस्तो थप प्रोत्साहन भत्ता उपलव्ध हुने छैन ।

(ख)पुर्नस्थापन समितिमा प्रतिनिधित्व गर्ने समितिका सदस्यलाई वैठकमा भाग लिन आउँदा नेपाल सरकारको नीतिअनुरुप दैनिक भत्ता,वैठक भत्ता र भ्रमण खर्च उपलव्ध गराउनु पर्नेछ ।

(ग) वडा कार्यालयको सचिवलाई शुरु तलव स्केलको बढीमा पच्चीस प्रतिशत प्रोत्साहन भत्ता, लगत संकलनको लागि वडामा भर्ना गरिएका गणकलाई पद अनुसारको तलव स्केल,गणनामा संलग्न हुने मुक्तहलिया प्रतिनिधिलाई सहायक पाँचौ सरह, दैनिक भत्ताउपलव्ध गराउनु पर्नेछ। लगत संकलनको लागि भ्रमण गर्ने कर्मचारीले स्थानीय दररेट अनुसार यातायात खर्च पाउनेछन ।

(घ) पुनस्थापना कार्यको अनुगमनमा जाने पदाधिकारीले आफ्नो पद अनुसारको दैनिक तथा भ्रमण भत्ता पाउने छन। अनुगमन टोलीको नेतृत्व अधिकृत स्तरका कर्मचारीले गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(ङ) पुनस्थापनाको सन्दर्भमा बस्ने वैठकहरुमा प्रचलित आर्थिक नियम अनुसार भत्ता र खाजा खर्च उपलव्ध हुनेछ ।

२१) स्पष्ट नभएको विषयमा:

(१)मुक्तहलियालाई बसोबासको लागि जग्गा उपलव्ध गराउने विषयमा यस कार्यविधिमा स्पष्ट नभएको विषयमा भूमि सम्वन्धी ऐन, २०२१ र भूमि सम्वन्धी नियमहरु, २०२१ मा भएको व्यवस्था वमोजिमको प्रक्रिया अवलम्वन गर्न प्रदेश सरकार मार्फत संघीय सरकार संग समन्वय गर्नुपर्नेछ ।

(२) संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरुले मुक्तहलियाहरुको उत्थान गर्न विभिन्न लक्षित कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न यस कार्यविधिले बाधा पुर्याउने छैन ।

२२) बाझिएमा गर्ने: यस कार्यविधिमा उल्लेख भएको कुरा नेपालको संविधान, प्रचलित ऐन, नियमसँग बाझिन गएमा बाझिएको हदसम्म स्वत:निष्क्रिय हुनेछ ।

२३) अनुसुचिमा थप र हेरफेर: पुनस्थापना समितिले यस कार्यविधिमा रहेका अनुसूचिमा आवश्यकता अनुसार थप र हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

२४) बाधा अडकाउ परेमाः यस कार्यविधि वमोजिम कुनै कार्य गर्दा द्विविधा भइ वाधा उत्पन्नभएमा पुनस्थापना समितिले बाधा अडकाउ फुकाउन सक्नेछ ।

अनुसूची १

(कार्यविधिको दफा३ को (६) सँग सम्वन्धित)

मुक्तहलिया लगत संकलन एवं स्वघोषणा फारम

जिल्लाः. पालिकाः........ वडा.... नः

साविकको गाविस / नपाः...........

१)मुक्त हलिया पहिचानः

(क) तपाईको परिवारबाट पहिले कोही अन्यत्र हलिया/हली वस्नु भएको थियो?......(थियो/थिएन)

प्रश्न (क) को उत्तर "थियो" भएमा मात्र अरु प्रश्न सोध्ने। -थिएन भने ८ को १ मा टिक लगाउने)

(ख) तपाइको नामकेहो?.............................(हलिया वस्ने व्यक्तिलाई नै सोधेर उत्तरदाताको नाम लेख्ने)

(ग) तपाइ कहिले देखि हलिया बस्नु भएको थियो?मितिः.........

(घ) तपाई कस्को घरमा हलिया बस्नु भएको थियो? ....

(साहुकोनाम लेख्ने)

२) नेपाल सरकारले यस अघि संकलन गरेको मुक्तहलियाको लगतमा तपाईको नाम समावेश भएको छ?...........(छ भने ४ बाट सुरु गर्ने। छैन भने ८ को ५ मा टिक लगाउने र प्रश्न ३ सोध्ने)

३) पारिवारिक विवरणः

क्र सं	परिवारका सदस्यको नाम	घरमूलीसँग नाता	लिङ्ग (पुरुष,महिला, अन्य)	उमेर वर्ष	शिक्षा(खुलाउने)	जन्मदर्ता छ-१ छैन-२	नागरिकता छ-१ छैन-२	हालबसेकोठाउँ आफ्नोपुर्जा-१ साहुको-२ सरकारी सार्वजनिक-३	आफ्नो पुर्जा भएको जग्गाको क्षेत्रफल

४) तपाइले यस अघिको पुनस्थापन कार्यक्रमबाट कुनै सुविधा प्राप्त गर्न बाँकी छ ?......(छ भने मात्र प्रश्न ५ मा जाने, छैन भने ८ को २ मा टिक लगाउने, थप नसोध्ने)

५) तपाइले यस अघिको पुनस्थापन कार्यक्रमबाट के सुविधा लिनु भएको थियो?.................

६) तपाइले के सुविधा पाउन बाँकी छ ?............(आंशिक बाँकीछ। सबै बाँकी छ। सबै बाँकीभए ८ को ४ मा टिक लाउने)

(१) ....

(२) ....

(३) ....

(घर निर्माण खर्च, घर निर्माण दोस्रो किस्ता वा घर मर्मत दोस्रो किस्ता यी मध्ये कुनै उत्तर आए ८ को ३ मा टिक लगाउने)

७) उत्तरदाताको स्वघोषणा :म र मेरो परिवारको नाममा मुलुकभर दर्ता भएको वा दर्ता बाँकी जग्गा छैन। जग्गाखरिद गर्ने हाम्रो क्षमता छैन। म र मेरो परिवारको सदस्यले विगतमा राज्यबाट जग्गा वा आवासको स्वामित्व प्राप्त गरेको छैन। अंश वापत म र परिवारको कुनै सदस्यले जग्गा पाउने सम्भावना छैन। साथै आफ्नो वा परिवारको नाममा रहेको सम्पूर्ण जग्गा कुनै प्रकारले हक हस्तान्तरण गरेको छैन। उल्लिखित कुरा साँचो हो झुट्टा ठहरे कानून वमोजिम सहुला बुझाउँला।

औठा छाप		हस्ताक्षर
दाया	वाया	
सम्बन्धीत व्यक्तिको सम्पर्क नं..		

८) लगत संकलनकार्यदलको राय:

१)मुक्तहलि या होइन:लगतमा समावेश गर्नु परेन। [ ]
२)मुक्तहलियाहो: निजले सुविधा लिइसकेकोले लगतमा समावेश गर्न परेन। [ ]
३)मुक्त हलियाहो: निजलाई आंशिक सुविधा दिन बाँकी छ। [ ]
४)मुक्तहलिया हो:पहिले लगतमा नाम समावेश भएपनि सुविधा लिएको छैन। [ ]
५)मुक्तहलिया हो:अघिको लगतमा नाम समावेश छैन ।लगतमा समावेश गर्नुपर्ने। [ ]

फारम भर्ने कर्मचारीको	वडा प्रतिनिधिको नाम
नाम:	नाम:
दस्तखत:	दस्तखत:
मिति	:मिति:
सम्पर्क नं	सम्पर्कन

अनुसूची २

परिचयपत्रको ढाँचा

(कार्यविधिको दफा १० को (५) सँग सम्वन्धित)

अगाडि		पछाडी
.......गाउपालिका/ नगरपालिका .....गाउपालिका/ नगरपालिकाको कार्यालय.... मुक्तहलिया परिचयपत्र वर्ग ..... नामः ठेगानाः.............पालिका, वडा नं.......... नागरिकता नं............ (प्रमाणित गर्नेको सही)	फोटा	बाबुको नामः पति वा पत्नीको नामः आफुसमेत परिवार संख्याः परिचयपत्र पाउनेको दस्तखतः पारिवारिक विवरण (यो परिचयपत्र कसैले भैटाएमा सम्वन्धित वडा कार्यालय वा स्थानीयतहमाबुझाइदिनु होला)

अनुसूची ३

(कार्यविधिको दफा ३ को (२) सँग सम्वन्धित)

.......गाउपालिका/ नगरपालिका

..... गाउपालिका/ नगरपालिकाको कार्यालय....

विषयःमुक्तहलिया लगतमा नाम समावेश गर्ने ।

मुक्तहलिया पुनस्थापन समितिको मिति २०८०। । को निर्णयानुसार देहायको क्षेत्रमा रहेका मुक्तहलियाहरुको लगत संकलन गर्ने कार्यका लागि मिति २०८०॥ देखि २०८०॥सम्म सम्वन्धित स्थानीयतहको वडा स्तरमा गणना टोली परिचालन हुने भएकोले उक्त टोली समक्ष आफ्नो नाम नामेसी टिपाउन सरोकारवाला मुक्तहलियालाई जानकारी गराइन्छ ।

लगत संकलन कार्यको लागि गणना टोली खटिने क्षेत्र

प्रदेशः

जिल्लाः

स्थानीय :

अनुसूची ४

(कार्यविधिको दफा७ को (क)सँग सम्वन्धित)

................पालिका

.... नं वडा कार्यालय

लगत संकलन सहजीकरण समिति

विषयः दाविविरोध गर्ने सम्वन्धमा ।

मुक्तहलिया पुनस्थापन समितिको सचिवालयको मिति २०८०। । । को सूचनावमोजिम यस वडामा मिति २०८०/ / देखि मिति २०८०/ / सम्म मुक्तहलिया लगत संकलन गर्न परिचालन गरिएको गणना टोलीबाट प्राप्त विवरण निम्नानुसार रहेकोछ । यस विवरणमा कुनै व्यहोरा फरक परेको वा विवरण सत्य नरहेको भए यो सूचना प्रकाशन भएको मितिले सात दिनभित्र यस समितिमा जानकारी गराइ विवरण अद्यावधिक गर्न सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ।

क.साविक लगतमा नाम समावेश भै कुनै सुविधा नपाएका मुक्तहलिया

१

२

३

ख. साविकको लगतमा छुट भएका मुक्तहलियाहरु

१.

२.

३

ग. पहिलो पटक लगतमा नाम समावेश हुन आएका मुक्तहलिया

१.

२.

३

घ.साविक लगतमा नाम समावेश भै आंशिक सुविधा लिन बाँकी मुक्तहलिया

१.

२.

३

अनुसूची ५

कार्यक्रम, कार्यान्वयन कार्ययोजना

क.स.	क्रियाकलापहरु	मिति	स्थान	अनुमानितबजेट	जिम्मेवारी	
					प्रमुख	सहायक

॥। समाप्त ॥।

आज्ञाले
राज बहादुर भण्डारी
नि.प्रमुख प्रशाकिय अधिकृत